

Voorjaarspakket Europees Semester: Groen en duurzaam herstel instandhouden in het licht van de toegenomen onzekerheid

Brussel, 23 mei 2022

Nu twee jaar na de eerste gevolgen van de COVID-19-pandemie en midden in de Russische invasie van Oekraïne verstrekt de Europese Commissie steun en begeleiding aan de lidstaten via het voorjaarspakket van het Europees Semester 2022.

Volgens de [economische voorjaarsprognoses 2022](#) zal de economie van de EU blijven groeien in 2022 en 2023. Hoewel de economie van de EU veerkrachtig blijft, heeft de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne een nieuw klimaat gecreëerd waarin de reeds aanwezige tegenwind voor groei, waarvan verwacht werd dat hij zou afzwakken, nog is verergerd. De oorlog in Oekraïne creëert ook extra uitdagingen voor de economieën van de EU in verband met de continuïteit van de energievoorziening en de afhankelijkheid van Rusland voor fossiele brandstoffen.

Het Europees Semester, de herstel- en veerkrachtfaciliteit en REPowerEU aan elkaar koppelen

Het is nooit duidelijker geweest dat we onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen uit Rusland moeten beperken. [REPowerEU](#) heeft tot doel onze afhankelijkheid van Russische fossiele brandstoffen te beperken door de schone transitie te versnellen en de krachten te bundelen om een veerkrachtiger energiesysteem en een echte energie-unie tot stand te brengen.

Het Europees Semester en de herstel- en veerkrachtfaciliteit, de kern van NextGenerationEU, vormen een robuust kader om te zorgen voor doeltreffende beleidscoördinatie en het hoofd te bieden aan de actuele uitdagingen. De herstel- en veerkrachtfaciliteit zal de komende jaren de motor vormen achter de hervormings- en investeringsagenda's van de lidstaten. Ze is het belangrijkste instrument om de dubbele groene en digitale transitie te versnellen en de veerkracht van de lidstaten te versterken, onder meer door de uitvoering van nationale en grensoverschrijdende maatregelen in overeenstemming met REPowerEU.

De landspecifieke aanbevelingen die in het kader van het Europees Semester zijn aangenomen, bieden de lidstaten een leidraad om passend te reageren op aanhoudende en nieuwe uitdagingen en om resultaten te boeken met betrekking tot hun gezamenlijke kernbeleidsdoelstellingen. Dit jaar bevatten zij aanbevelingen om de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen via hervormingen en investeringen, overeenkomstig de prioriteiten van REPowerEU en de Europese Green Deal.

Richtsnoeren voor het begrotingsbeleid

Door de activering van de algemene ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact in maart 2020 konden de lidstaten snel reageren en noodmaatregelen nemen om de economische en sociale impact van de pandemie tot een minimum te beperken. Gecoördineerd beleidsoptreden heeft de economische klap verzacht en het pad geëffend voor robuust herstel in 2021.

De beleidsmaatregelen om de gevolgen van de hogere energieprijzen te verzachten en steun te verlenen aan zij die op de vlucht zijn voor de Russische militaire agressie tegen Oekraïne, zullen ertoe bijdragen dat de EU als geheel in 2022 een expansieve begrotingskoers zal volgen.

Door de specifieke aard van de macro-economische schok ten gevolge van de Russische invasie van Oekraïne en de langetermijngevolgen daarvan voor de behoeften van de EU inzake energiezekerheid, moet zorgvuldig worden vormgegeven aan het begrotingsbeleid voor 2023. Het begrotingsbeleid moet zorgen voor meer openbare investeringen voor de groene en digitale transitie en voor energiezekerheid. De volledige en tijdige uitvoering van de herstel- en veerkrachtplannen is van cruciaal belang om hogere investeringsniveaus te bereiken. Het begrotingsbeleid moet prudent zijn in 2023, waarbij de groei van nationaal gefinancierde primaire lopende uitgaven onder controle moet worden gehouden. Automatische stabilisatoren moeten zorgen voor tijdelijke en gerichte maatregelen om de gevolgen van de energiecrisis te verzachten en humanitaire bijstand te verlenen aan mensen die op de vlucht zijn voor de Russische invasie van Oekraïne. Door de uitdagingen voor

de houdbaarheid van de begroting die verband houden met de hoge schuld niveaus ten opzichte van het bbp, welke nog verder zijn gestegen door de pandemie, moeten de begrotingsplannen van de lidstaten voor volgend jaar een voorzichtig aanpassingstraject voor de middellange termijn volgen. Ten slotte moet het begrotingsbeleid klaar staan om de lopende uitgaven aan te passen aan de veranderende situatie.

De Commissie is van oordeel dat voldaan is aan de voorwaarden om de algemene ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact in 2023 te handhaven en vanaf 2024 te deactiveren. De toegenomen onzekerheid en sterke neerwaartse risico's voor de economische vooruitzichten in de context van de oorlog in Oekraïne, de nooit eerder geziene stijgingen van de energieprijzen en de aanhoudende verstoringen van de toeleveringsketen rechtvaardigen de verlenging van de algemene ontsnappingsclausule tot eind 2023. Door de verdere toepassing van de algemene ontsnappingsclausule in 2023 beschikt het nationaal begrotingsbeleid over de nodige ruimte om snel te reageren wanneer dat nodig is en kan vlot worden overgestapt van de brede steun aan de economie tijdens de pandemie naar toenemende aandacht voor tijdelijke en gerichte maatregelen en een prudent begrotingsbeleid, zodat de houdbaarheid op middellange termijn kan worden gewaarborgd.

Na het zomerreces en ruim op tijd voor 2023 zal de Commissie richtsnoeren verstrekken voor mogelijke wijzigingen van het kader voor economische governance.

Het verslag op grond van artikel 126, lid 3, over de naleving van de tekort- en schuldcriteria van het Verdrag

De Commissie heeft voor 18 lidstaten (België, Bulgarije, Tsjechië, Duitsland, Griekenland, Spanje, Frankrijk, Italië, Letland, Litouwen, Hongarije, Malta, Estland, Oostenrijk, Polen, Slovenië, Slowakije en Finland) een verslag goedgekeurd op grond van artikel 126, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Doel van dit verslag is na te gaan of de lidstaten voldoen aan de tekort- en schuldcriteria van het Verdrag. Voor al deze lidstaten, behalve Finland, wordt in het verslag beoordeeld of zij aan het tekortcriterium voldoen. In het geval van Litouwen, Estland en Polen werd het verslag opgesteld wegens een gepland overheidstekort van meer dan 3 % van de referentiewaarde van het Verdrag in 2022, en in het geval van de andere lidstaten omdat zij in 2021 een overheidstekort van meer dan 3 % van het bbp hadden.

De pandemie heeft nog steeds buitengewone macro-economische en budgettaire gevolgen, hetgeen, in combinatie met de huidige geopolitieke situatie, leidt tot een uitzonderlijke mate van onzekerheid, ook wat betreft het uitstippelen van een gedetailleerd traject voor het begrotingsbeleid. De Commissie stelt daarom niet voor nieuwe buitensporigtekortprocedures te openen.

De Commissie zal de begrotingssituatie van de lidstaten opnieuw beoordelen in het najaar van 2022. In het voorjaar van 2023 zal de Commissie beoordelen of het relevant is om voor te stellen buitensporigtekortprocedures te openen op basis van de begrotingsresultaten voor 2022, met name rekening houdend met de naleving van de landspecifieke begrotingsaanbevelingen.

Macro-economische onevenwichtigheden aanpakken

De Commissie is nagegaan of er sprake was van macro-economische onevenwichtigheden voor de [12 lidstaten die in het waarschuwingsmechanismeverslag van 2022 waren geselecteerd](#) voor diepgaande evaluatie.

Ierland en Kroatië worden niet langer met onevenwichtigheden geconfronteerd. Zowel in Ierland als in Kroatië is de schuldquote in de loop der jaren aanzienlijk gedaald en blijft hij een sterke neerwaartse dynamiek vertonen.

Zeven lidstaten (Duitsland, Spanje, Frankrijk, Nederland, Portugal, Roemenië en Zweden) hebben nog steeds met onevenwichtigheden te kampen. In drie lidstaten (Griekenland, Italië en Cyprus) blijven de onevenwichtigheden buitensporig.

In het algemeen nemen de kwetsbaarheden af en vallen ze in meerdere lidstaten terug tot onder het niveau van vóór de pandemie, hetgeen in twee gevallen een herziening van de classificatie van onevenwichtigheden rechtvaardigt. In deze twee gevallen is ook aanzienlijke vooruitgang geboekt op beleidsgebied.

Adviezen over de ontwerp-begrotingsplannen van Duitsland en Portugal

Op 19 mei heeft de Commissie haar adviezen over de ontwerp-begrotingsplannen van Duitsland en Portugal voor 2022 vastgesteld.

Duitsland heeft in april een geactualiseerd ontwerp-begrotingsplan voor 2022 ingediend, nadat in december 2021 een nieuwe regering was aangetreden. Ook Portugal heeft in april een nieuw ontwerp-begrotingsplan voor 2022 ingediend. De Commissie heeft ontwerp-begrotingsplan dat in het

najaar van 2021 door Portugal is ingediend, niet beoordeeld omdat de nationale begroting voor 2022 door het Portugese parlement was verworpen.

De fiscale koers van Duitsland in 2022 zal naar verwachting ondersteunend zijn. Duitsland is van plan het herstel te blijven ondersteunen door gebruik te maken van de herstel- en veerkrachtfaciliteit voor de financiering van aanvullende investeringen. Duitsland is ook van plan nationaal gefinancierde investeringen in stand te houden.

De fiscale koers van Portugal in 2022 zal naar verwachting ondersteunend zijn. Portugal is van plan het herstel te blijven ondersteunen door gebruik te maken van de herstel- en veerkrachtfaciliteit voor de financiering van aanvullende investeringen. Portugal is ook van plan nationaal gefinancierde investeringen in stand te houden. Verwacht wordt dat Portugal de groei van de nationaal gefinancierde lopende uitgaven in 2022 in ruime mate zal beperken.

Verslag over het verscherpte toezicht en verslagen over het postprogrammatoezicht

Het veertiende [verslag over verscherpt toezicht voor Griekenland](#) komt tot de conclusie dat het land de nodige maatregelen heeft genomen om de overeengekomen verbintenissen na te komen, ondanks de moeilijke omstandigheden die veroorzaakt zijn door de economische gevolgen van nieuwe pandemiegolven en door de Russische invasie van Oekraïne. De Eurogroep kan zijn beslissing over de vrijgave van de volgende reeks beleidsafhankelijke schuldmaatregelen baseren op dit verslag.

De Commissie heeft ook de verslagen over het postprogrammatoezicht voor Ierland, Spanje, Cyprus en Portugal goedgekeurd. De conclusie van de verslagen luidt dat de terugbetalingscapaciteit van elk van de betrokken lidstaten gezond blijft.

Werkgelegenheidsrichtsnoeren

De Commissie stelt ook richtsnoeren voor - in de vorm van een besluit van de Raad - voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten in 2022. Elk jaar worden in deze richtsnoeren gemeenschappelijke prioriteiten gesteld om het nationale werkgelegenheids- en sociaal beleid rechtvaardiger en inclusiever te maken. De lidstaten worden nu opgeroepen om deze goed te keuren.

De aanhoudende hervormingen en investeringen van de lidstaten zijn van cruciaal belang om het scheppen van hoogwaardige banen, de ontwikkeling van vaardigheden, en vlotte transitie op de arbeidsmarkt te ondersteunen en om het huidige tekort aan arbeidskrachten en de vaardighedenmismatch in de EU aan te pakken. De richtsnoeren vormen een leidraad voor de verdere modernisering van de arbeidsmarktinstellingen, van onderwijs en opleiding en van de stelsels voor sociale bescherming en gezondheidszorg, teneinde deze eerlijker en inclusiever te maken.

Dit jaar stelt de Commissie voor de richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten te actualiseren. Zij legt daarbij sterk de nadruk op het klimaat na COVID-19, op het sociaal rechtvaardig maken van de groene transitie en op het weerspiegelen van recente beleidsinitiatieven, met inbegrip van de reactie op de Russische invasie van Oekraïne, onder meer met maatregelen om mensen die op de vlucht zijn voor de oorlog in Oekraïne toegang te geven tot de arbeidsmarkt.

Vooruitgang in de richting van de VN-doelstellingen voor duurzame ontwikkeling

De Commissie blijft zich inzetten voor de integratie van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de Verenigde Naties in het Europees Semester. De 2022-cyclus van het Europees Semester voorziet in geactualiseerde en consistente verslaglegging over de vorderingen bij de verwezenlijking van de SDG's in alle lidstaten. Concreet bevatten de landverslagen een samenvatting van de vooruitgang van elke lidstaat bij de uitvoering van de SDG's en een gedetailleerde bijlage op basis van de monitoring door Eurostat.

In de landverslagen wordt ook verwezen naar de door de Raad aangenomen herstel- en veerkrachtplannen van 24 lidstaten. De steun in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit vormt de basis voor een aanzienlijk aantal hervormingen en investeringen die de lidstaten naar verwachting zullen helpen om verdere vooruitgang te boeken bij de verwezenlijking van de SDG's.

Parallel met het voorjaarspakket heeft Eurostat vandaag het "Monitoringverslag over de vooruitgang bij de verwezenlijking van de SDG's in een EU-context" bekendgemaakt. In de laatste vijf jaren waarvoor gegevens beschikbaar zijn, heeft de EU vooruitgang geboekt bij de verwezenlijking van de meeste SDG's. De meeste vooruitgang is geboekt bij het bevorderen van vrede en persoonlijke veiligheid op het grondgebied van de EU en het verbeteren van de toegang tot justitie en het vertrouwen in instellingen (SDG 16), gevolgd door het beperken van armoede en sociale uitsluiting (SDG 1) en de economie en de arbeidsmarkt (SDG 8). In het algemeen zullen verdere inspanningen nodig zijn om de doelstellingen te verwezenlijken, met name op milieugebied, zoals schoon water en sanitaire voorzieningen (SDG 6) en leven op het land (SDG 15).

Enkele reacties van leden van de Commissie:

Valdis **Dombrovskis**, uitvoerend vicevoorzitter voor een economie die werkt voor de mensen: *"Het lijdt geen twijfel dat de Russische invasie van Oekraïne buitengewone economische onzekerheid heeft gecreëerd in Europa. Dit heeft geleid tot aanzienlijk hogere prijzen voor energie, grondstoffen, goederen en levensmiddelen, en is nadelig voor consumenten en bedrijven. Met dit voorjaarspakket van het Europees Semester willen wij het economisch herstel van Europa na de pandemie ondersteunen en geleidelijk een eind maken aan onze strategische afhankelijkheid van Russische energie tegen 2030."*

Paolo **Gentiloni**, commissaris voor Economie: *"Sinds de eerste weken van de pandemie, meer dan twee jaar geleden, hebben de EU en de nationale regeringen sterke en coherente beleidssteun verleend aan onze economieën, om een snel herstel te ondersteunen. Vandaag zijn investeringen en hervormingen onze gemeenschappelijke prioriteiten. Dit komt ook tot uiting in de aanbevelingen die vandaag zijn gepresenteerd, waarin de focus duidelijk ligt op de toepassing van de nationale herstel- en veerkrachtplannen en op de energietransitie. De focus van het begrotingsbeleid moet verschuiven van de algemene steun die tijdens de pandemie werd verstrekt naar meer gerichte maatregelen. Nu we een nieuwe turbulente periode doormaken ten gevolge van de Russische invasie van Oekraïne, moeten overheden ook de nodige flexibiliteit aan de dag leggen om hun beleid aan te passen aan onvoorspelbare ontwikkelingen. De verlenging van de algemene ontsnappingsclausule tot eind 2023 vormt een erkenning van de hoge mate van onzekerheid en de grote neerwaartse risico's in een situatie waarin de staat van de Europese economie nog niet is genormaliseerd."*

Nicolas **Schmit**, commissaris voor Werkgelegenheid en Sociale Rechten: *"De werkgelegenheidsrichtsnoeren van de Commissie vormen een essentieel aspect van de prioritering en beleidscoördinatie van de lidstaten in het werkgelegenheids- en sociaal beleid. In de nasleep van de pandemie is het van cruciaal belang dat de Unie en haar lidstaten ervoor zorgen dat de groene en digitale transitie sociaal rechtvaardig zijn. De richtsnoeren van de Commissie voor 2022 maken de weg vrij voor meer en betere banen en voor het bevorderen van sociale rechtvaardigheid, met inbegrip van steun voor de integratie in de arbeidsmarkt van mensen die op de vlucht zijn voor de oorlog in Oekraïne."*

Volgende stappen

De Commissie verzoekt de Eurogroep en de Raad het pakket te bespreken en de vandaag voorgelegde richtsnoeren te bekrachtigen. Zij kijkt uit naar een constructieve dialoog met het Europees Parlement over de inhoud van dit pakket en over elke volgende stap in de cyclus van het Europees Semester.

Meer informatie

[Vragen en antwoorden met betrekking tot het Voorjaarspakket van het Europees Semester 2022](#)

[Mededeling over de belangrijkste elementen van het voorjaarspakket van het Europees semester](#)

[Landverslagen voor de 27 lidstaten](#)

[Landspecifieke aanbevelingen voor de 27 lidstaten](#)

[Diepgaande evaluaties voor 12 lidstaten](#)

[Verslag krachtens artikel 126, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.](#)

[Adviezen over de ontwerpbegrotingsplannen van Duitsland en Portugal](#)

[Veertiende verslag over verscherpt toezicht voor Griekenland](#)

Verslagen over het postprogrammatoezicht voor [Cyprus](#), [Ierland](#), [Spanje](#) en [Portugal](#)

[Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten](#)

[Monitoring report on progress towards the UN Sustainable Development Goals in an EU context.](#)

[Economische voorjaarsprognoses 2022](#)

[Het REPowerEU-plan](#)

[Verklaring van Versailles](#)

[NextGenerationEU](#)

Contactpersoon voor de pers:

[Veerle NUYTS](#) (+32 2 299 63 02)

[Andrea MASINI](#) (+32 2 299 15 19)

[Flora MATTHAES](#) (+32 2 298 39 51)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)

Related media

 [Press conference by Valdis Dombrovskis, Executive Vice-President of the European Commission, and Paolo Gentiloni, European Commissioner, on the 2022 European Semester Spring package](#)